

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/6/2015/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

425/2015. számú (XI. 26.)

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ által előterjesztett **panasza** alapján indult eljárásban a 2015. november 26-án megtartott zárt ülésen született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2015. január 6-án, elektronikus úton, a Testület panaszbejelentő formanyomtatványának kitöltésével terjesztette elő panaszbeadványát, a vele szemben 2014. december 30-án fogatosított rendőri intézkedéssel szemben.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2014. december 30-án a családjával leutazott Sz. településre egy rokonhoz. Az esti órákban a helyi vendéglátóhelyre indultak józan (alkoholmentes) állapotban. A vendéglátóhelyen – tekintve, hogy szilveszter előtt voltak egy nappal – italozni kezdtek. A panaszos ezután már nem ült autóba, majd némi idő elteltével megjelent a helyi körzeti megbízott (továbbiakban: KMB), V. J., aki indokolatlanul járőrt hívott és unszimpatia alapon elvitette a panaszost. A panaszos előadta, hogy még rendbontást sem követett el. A járőrök az asztalához lépve kitesékelték, megszondáztatták, elvették a jogosítványát, megbilincseltek annak ellenére, hogy nem is ült a volánnál. A rendőrök azt mondták neki, hogy ittasan vezetett. A panaszos erre megkérdezte a rendőröket, hogy ezt ki állítja és milyen alapon teszi, aki ezt vagy ehhez fűződöt állít az hamis tanúzással vádolható.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A panaszost ezt követően beültették a járőrautóba, beszállították a kapitányságra, ahol bár nem érti, hogy milyen alapon, de vért vettek tőle annak ellenére, hogy kérte, hogy a feleségét értesítsék, de ezt nem tették, majd a kapitányságon az egyik rendőr azt mondta neki, hogy „ismerje el és hazaviszik”.

A panaszos erre tekintettel feltette azt a hipotetikus kérdést, hogy egy vendéglátó helyiségben ülve, vajon lehet-e ittasan járművet vezetni, jogosítványt elvenni, jogalap nélkül korlátozni a személyi szabadságát, vért venni, előállítani és nem mellékesen mit is ismerjen el?

A panaszos előadta, hogy büntetlen előéletű, családos ember, a rendőri intézkedésnek sem állt ellen.

A büntetőjogi felelőssége teljes tudatában kijelentette, hogy a fent leírtak a valóságnak teljes mértékben megfelelnek.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a F. Megyei Rendőr-főkapitánysághoz. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) A kapitányságvezető 2015. február 20-án kelt átiratában tájékoztatta a Testületet, hogy az intézkedő rendőrök nevét, beosztását, azonosító számát a mellékelt iratok tartalmazzák. A rendőri intézkedésről video-, illetve hangfelvétel nem készült. A panaszossal szemben indult büntetőeljárás iratai, illetve a szabálysértési feljelentés a mellékelt dokumentumok részét képezi. A kifogásolt rendőri intézkedés kapcsán kiemelte a parancsnok, hogy arra kellő jogalap birtokában került sor, az intézkedő rendőrök jogszerűen és szakszerűen jártak el, részrehajlásra utaló körülmény nem merült fel.

2) A S. Rendőrkapitányság vezetője 2015. február 16-án készítette el az intézkedésről szóló átiratát, amelyből az alábbiak állapíthatók meg.

A panaszossal szemben Sz. településen a F. presszóban három fő rendőr intézkedett: V. J. r. tzls., B. P. r. tzls. (S. Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály S. Rendőrőrs körzeti megbízott), H. J. r. törm. (S. Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály S. Rendőrőrs mb. körzeti megbízott).

Az intézkedésről videofelvétel, illetve hanganyag nem készült.

V. J. r. tzls. 2014. december 30-án nappalos szolgálatából 21 óra körüli időben érkezett haza Sz. településre. Ezek után nem sokkal szolgálati mobiltelefonjára hívás érkezett H. Zs-tól, a helyi Fehérház presszóban dolgozó pultostól, amely szerint Sz. L. és testvére (panaszos) és egy harmadik, ismeretlen személy a presszóban való italozást követően szóváltásba keveredtek a vendégekkel. A társaság tagjai már erősen ittas állapotban voltak, így a továbbiakban már nem akarta őket kiszolgálni, ezért mindenkit életveszélyesen megfenyegetettek és azt mondták, hogy „mindjárt visszajönnek és leszurkálnak mindenkit”, majd a presszóból távoztak. Mivel V. J. már jól ismerte Sz. L-t és a társaságát, ezért visszaöltözött az egyenruhájába és elindult a tőle 50 méterre lévő presszóhoz. Saját KMB szolgálati gépkocsijával éppen a S. útról kanyarodott ki a presszó irányába, ami kb. 25

méterre van onnan, amikor látta, hogy egy A. típusú személygépkocsi a presszó elé érkezett és megállt. A presszó előtti rész a közvilágítás miatt tökéletesen megvilágított, így jól látta, hogy a gépkocsi jobb első üléséről Sz. L. szállt ki, a bal oldali vezető ülésből pedig a testvére, a panaszos. A gépkocsi ajtajait nyitva hagyták, még a motor is járt, úgy siettek be az épületbe. V. J. azonnal megállt a gépkocsijával szemben és bement ő is a presszóba. Amikor belépett, látta, hogy Sz. L. a pulton kapaszkodva kiabált az ott lévő pultossal. Amikor a panaszos észrevette V. J-t egyenruhában elhátrált a pulttól az asztalok felé. Sz. L-öt felszólította, hogy fejezze be a magatartását, majd letessékelt a pultról a testvérével együtt, aki láthatóan és érezhetően szintén erősen ittas állapotban volt, és egy asztalhoz ültette. Ezután a szolgálati mobiltelefonján jelentette a történetet az ügyeletnek és segítséget kért. Az ügyelet tájékoztatta, hogy B. P. r. tzls. és H. J. r. törm. van szolgálatban. A kollégákat 22 óra 30 perc körül értesítette telefonon és kért tőlük segítséget, akik rövid időn belül S. településről indulva megérkeztek a presszóhoz. Amíg a segítség a helyszínre érkezett visszatartotta a két személyt és igazoltatás alá vontas őket, amelynek eleget is tettek. Az igazoltatás tényét és célját közölte velük. A két kolléga megérkezett és az intézkedést együtt folytatták tovább. Mivel V. J. látta, hogy a gépkocsit egyértelműen a panaszos vezette és láthatóan, érezhetően ittas állapotban tette mindezt, ezért megfújatták vele a Drager típusú alkoholszondát, ami 0,82 mg/l értéket mutatott. Fokozott ellenőrzés keretében ruházat, csomag és gépjármű átvizsgálásra került sor, amely során a fent említett gépjármű mellett egy baltát találtak az intézkedő rendőrök, amivel a jobb oldali ajtó volt kitámasztva. A közbiztonságra különösen veszélyes eszközzel kapcsolatos szabálysértés miatt külön feljelentés készült Sz. L. ellen. A panaszoszt B. P. és H. J. kollégák járművezetésre ittas állapotban vétség elkövetésének gyanúja miatt vér-és vizelet céljából előállították a Sárbogárdi Rendőrkapitányságra. V. J. ezután már nem vett részt az intézkedésben.

V. J. mielőtt a panaszoszt és Sz. L-öt igazoltatás alá vonta annak tényét és célját szóban közölte velük. B. P. r. tzls. és H. J. r. törm. mielőtt előállították a panaszoszt szóban közölték vele, hogy mintavétel céljából elő fogják őt állítani a Sárbogárdi Rendőrkapitányságra. Az intézkedésben összesen három fő rendőr vett részt.

A panaszossal a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerint bűnüldözési célból, a személyazonosságának megállapítása végett igazoltatást foganatosítottak. Az Rtv. 44. § (1) bekezdés c) pontja alapján a jármű vezetőjét a rendszeresített eszközzel légzésminta adásra kötelezés, alkoholfogyasztás miatt járművezetés ittas állapotban vétség bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt ellenőrizték. Az Rtv. 30. § (2) bekezdés a) S. Rendőrkapitányság vezetője által általános számon a S. Rendőrőrs illetékességi területére elrendelt fokozott ellenőrzés alapján csomag-és járműátvizsgálást, közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében hajtottak végre. Az Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján a panaszos ruházatát átvizsgálták annak érdekében, hogy ha esetleg támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy van nála, akkor azt elvegyél tőle. Végül az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) és c) pontjai alapján előállították.

A F. presszóban az igazoltatás alatt a segítségül érkező kollégák megérkezéséig a panaszos és testvére egymást hergelték, agresszíven, hangosan kiabáltak, folyamatosan megjegyzéseket tettek V. J. r. tzls-ra, olyanokat mondtak neki, hogy „meg lesz fogva és ki lesz nyírva” és „még a családját is megölik az emberei”. Többször próbáltak kimenni az épületből arra hivatkozva, hogy ők nem csináltak semmit, de a rendőri felszólításnak mindig eleget tettek és visszaültek.

Miután a segítségül hívott kollégák megérkeztek a helyszínre, a panaszos magatartása együttműködő volt. Ittas állapota ellenére a felé tett kérdéseket megválaszolta, a kapott utasításoknak eleget tett. Az ittas járművezetés tényét végig konokul tagadta. Ezután a rendőri intézkedéssel kapcsolatosan már megértő volt, mondta, hogy „Tudom maguk csak a munkájukat végzik!”.

A panaszos előállításának végrehajtásáról szóló, 2014. december 31-én jelentés, amelyet megvizsgált a parancsnok. A panaszos az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) és c) pontjai alapján lett előállítva, bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy felelősségre vonása érdekében, továbbá a járművezetés ittas állapotban vétség gyanúja miatt vizelet-és véralkohol-vizsgálat céljából vérvétel végrehajtása miatt. Az előállítás 2014. december 30-án 22 óra 40 perctől 2014. december 31. 2 óráig tartott. A ruházat, csomag és jármű átvizsgálást követően, 22 óra 40 perctől 23 óra 20 percig kényszerítő eszközt, bilincset alkalmaztak a panaszossal szemben, amíg beszállították és előállították a S. Rendőrkapitányságra. A kapitányságra érkezését követően 23 óra 20 perckor helyezték el az előállító helyiségben; a birtokában lévő tárgyakat letéti jegyzőkönyvön elvették. Ezt követően a vér-és vizeletvételhez szükséges iratok elkészítése után a panaszost átkísérték az orvosi ügyeletre, ahol Dr. L. J. ügyeletes orvos 23 óra 50 perckor vizeletmintát rögzített, majd 0 óra 5 perckor vérmintát vett tőle. A panaszost ezután visszakísérték a rendőrkapitányságra, ahol a szabadításáig, 2 óráig az előállító helyiségben tartózkodott. Ezen idő alatt készültek el az előállításával kapcsolatos iratok, továbbá bevonó ellenében a panaszos vezetői engedélyét is elvették.

A panaszost 2 óraker szabadították, amikor visszaadták neki a letétbe vett tárgyait, amelyek korábban a birtokában voltak.

B. P. r. tzls. és H. J. törm. mielőtt a panaszost előállították szóban közölték vele, hogy a járművezetés ittas állapotban vétség gyanúja miatt, mintavétel céljából elő fogják állítani őt a Sárbogárdi Rendőrkapitányságra.

Az előállítás időtartamáról készült igazolás, amelyet a panaszos szabadításakor átadtak neki. Az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatban a jogokról és kötelezettségekről szóló írásos tájékoztatás nem készült. A panaszos 23 óra 20 perckor az előállító helyiségben lett elhelyezve, tőle a birtokában lévő letéti tárgyakat letéti jegyzőkönyvön vették át, amely tény a fogdakönyvben is rögzítettek.

A panaszossal szemben az intézkedő rendőrök bilincset alkalmaztak a helyszínen az Rtv. 48. § c) és d) pontja alapján 2014. december 30-án 22 óra 40 perctől 23 óra 20 percig a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 41. § (4) bekezdés b) pontja szerinti módon, a kezeinek hátrabilincselésével.

A panaszos hozzátartozója kiértesítésével kapcsolatosan első szóbeli nyilatkozatása szerint kérte a felesége kiértesítését, majd utána úgy döntött, hogy nem akar vele beszélni, mert szégyelli magát. Ezután az intézkedő kollégák úgy döntöttek, hogy kiértesítik a feleségét. A panaszos megadta a felesége telefonszámát. B. A. P. r. ftzls. szolgálatirányító parancsnok hívta fel a panaszos feleségét a megadott telefonszámon, azonban a telefon nem csörgött ki, hangposta jelentkezett, így B. A. P. r. ftzls. üzenetet hagyott, amelyben tájékoztatta a panaszos feleségét a panaszos hollétéről.

V. J. r. tzs. nem unszimpatia alapon vitette el a panaszost, hanem az Rtv. 13. § (1) bekezdése által számára kötelezően előírt intézkedési kötelezettségének tett eleget, mivel bűncselekmény elkövetésének a gyanúja állt fel vele szemben.

A S. Rendőrkapitányságon az intézkedő rendőrök nem tettek olyan kijelentést vagy ígéretet, hogy amennyiben a panaszos elismeri az ittas járművezetést, akkor hazaviszik.

A panaszossal szemben a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 236. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő járművezetés ittas állapotban vétségének megalapozott gyanúja miatt büntetőeljárás, továbbá a közúti közlekedésről szóló 1/1975. (II. 5.) KMP-BM rendelet (továbbiakban: KRESZ) 41. § (7) bekezdésébe ütköző szabálysértés elkövetése miatt a szabálysértési feljelentést megküldték a panaszos lakóhelye szerint illetékes rendőrkapitányságra az eljárás további lefolytatása végett.

3) B. P. r. tzs. 2015. február 11-én készítette el a sérelmezett rendőri intézkedés vonatkozásában az írásos jelentését, amelyben rögzítette, hogy a panaszos panaszával kapcsolatosan T. Zs. r. hdgy. S. Rendőrőrs parancsnok utasítására, a Testület által megfogalmazott kérdésekre tekintettel az alábbi kiegészítést teszi meg.

A panaszos magatartása együttműködő volt. Ittas állapota ellenére a felé tett kérdésekre válaszolt, a kapott utasításoknak eleget tett. Az ittas járművezetés tényét végig tagadta, annak ellenére, hogy azt látta V. J. r. tzs. és H. Zs. kívülálló személy is. A rendőri intézkedéssel kapcsolatosan megértő volt, elmondta, hogy „Tudom, maguk csak a munkájukat végzik!”. A rendőr megjegyezte, hogy folyamatosan cigarettát kért tőlük a panaszos, amivel azonban nem tudtak neki szolgálni, mivel egyikőjük sem dohányzik és azt a szabályok amúgy is tiltják, hogy adjanak neki.

Az előállítás időtartamáról készült rendőri igazolás, amely 2014. december 30. 22 óra 40 perc és 2014. december 31. 2 óra közötti időtartamra szól. Ezen igazolást a panaszos a Sárbogárdi Rendőrkapitányságról való távozásakor, 2014. december 31-én 2 órakor kapta meg. Azt, hogy a még akkor ittas állapotából kifolyólag hová tette, vagy mit csinált vele a rendőr nem tudja, de az igazolást átvette tőlük átvette, amelyet aláírásával le is igazolt.

Kényszerítő eszköz alkalmazása, mint a „Jelentés előállítás végrehajtásáról/kényszerítő eszköz alkalmazásáról” szóló rendőri jelentésből is mások számára világosan megállapíthatóan történt. Bilincset kellett a panaszossal szemben alkalmazni, mivel az előállítás során a rendőrségi járműben előírás szerint csak úgy lehet személyt szállítani, hogy az megbilincselten van. Mivel nekik nem rendszeresített személyszállításra kialakított járműük van, ezért az előírás szerint a kezeit hátra helyzetben megbilincselték. Ittas állapotából fakadó, esetleges agresszívvá válása esetén is célszerű volt kezeit hátra helyzetbe bilincselni, mert így könnyebben elkerülhettek egy esetleges elállítás során fellépő ellenállást, támadást, vagy engedetlenséget a panaszos részéről. A bilincset 2014. december 30-án 22 óra 40 perctől, 23 óra 20 percig alkalmazták, azaz összesen 40 percig, amíg Sz. településről a S. Rendőrkapitányságra szállították. A kényszerítő eszköz alkalmazására a panaszos figyelmét a helyszínen szóban felhívták, amelyet megértett és tudomásul vett. A rendőri felhívásnak a panaszos önként tett eleget.

A hozzátartozója kiértesítésével kapcsolatosan első szóbeli nyilatkozata szerint kérte a felesége kiértesítését, majd úgy döntött, hogy nem akar vele beszélni, mert szégyelli magát. Ekkor úgy döntöttek a rendőrök, hogy ők értesítik ki a feleségét. A panaszos megadta felesége telefonszámát. Ezt ő maga tette, fejből. Ezen telefonszámot B. P. r. ftzls, szolgálatirányító parancsnok hívta fel, azonban a telefon nem csörgött ki, hangposta jelentkezett, így a rendőr azon hagyott üzenetet, amelyben tájékoztatta a panaszos feleségét a férje hollétéről. Ezen telefonbeszélgetés a S. Rendőrkapitányságon rögzítésre is került. A panaszost 2 óra 40 perces S. Rendőrkapitányságon való tartózkodása során nem kereste sem telefonon, sem személyesen senki sem. A rendőr megjegyezte, hogy a panaszos testvére is tudott testvére tartózkodási helyéről, mert ő is ott volt az előállításának a kezdetekor és tudta, hogy a testvérét (panaszost) a S. Rendőrkapitányságra szállítják.

Semmilyen olyan kijelentést, ígéretet nem tettek a rendőrök a panaszosnak, hogy hazaviszik, ha elismerni az ittas járművezetés tényét. Egyrészt ez nem lett volna korrekt egy ittas állapotú személlyel szemben, a rendőrök a munkájuk során nem állíthatnak valótlan tényeket állampolgároknak. Ez mindenképpen morális akadályokba ütközne és etikátlan lenne, amely a rendőrök erkölcsös életéből kifolyólag elfogadhatatlan lenne. Másrészt a rendőrségi szabályok sem teszik azt lehetővé, hogy egy előállított személyt, az intézkedések megtétele után otthonába szállítsák.

4) V. J. r. tzs. 2015. február 9-én készítette el a sérelmezett rendőri intézkedés vonatkozásában a jelentését, amelyet T. Zs. r. hdgy. utasítására kérdés specifikusan tett meg.

A nappalos szolgálata végeztével 2014. december 30-án, 21 óra körüli időben érkezett haza. Ezután a szolgálati mobiltelefonjára bejelentés érkezett a F. nevű kocsmából, amely szerint erősen ittas személyek nem szolgáltak ki és azok életveszélyesen megfenyegettek mindenkit. A történetek szerint Sz. L. és testvére (panaszos) és egy ismeretlen harmadik személy italfogyasztást követően szóváltásba keveredtek az ott lévő vendégekkel és kiszolgálókkal, majd azt mondták, hogy „mindjárt visszajönnek és leszurkálnak mindenkit” s ezután távoztak. Sz. L-t és társaságát ismerve elkezdett visszaöltözni és elindult a tőle 50 méterre lévő szórakozóhelyhez. A járművébe ülve a S. útról éppen kanyarodni szeretett volna a kocsmába irányába, ami kb. 25 méterre van onnan, amikor látta, hogy A. A6 típusú személygépkocsi a kocsmába elé érkezett abban a pillanatban (a kocsmába előtti rész a közvilágítás által tökéletesen megvilágított). Sz. L. a jobb oldali ülésről, a panaszos pedig baloldaltól, a vezetőüléssel szállt ki. A gépkocsi ajtajait nyitva hagyva siettek be az épületbe. Ahogy odaért a rendőr leparkolt velük szemben és arra lett figyelmes, hogy még a motor is jár. Azonnal bement a kocsmába és látta, hogy Sz. L. a pulton kapaszkodva kiabált az ott lévő pultossal. A rendőr megérkezésére, mivel egyenruhában volt, a panaszos elhárított a pulttól az asztalok felé (felállásából ítélve ő biztosította a testvérét). A rendőr felszólította Sz. L-t, hogy fejezze be a magatartását és letessék a pultról, és leültette a panaszossal együtt az egyik ott lévő asztalhoz és mivel láthatóan és érezhetően erősen ittas állapotban voltak, így felszólította őket, hogy maradjanak ott amíg jelenti a történeteket az ügyeltnak és segítséget hív. Az ügyelet közölte, hogy B. P. r. tzs. és H. J. r. törm. van szolgálatban. B. P. r. tzs-t értesítette telefonon, aki közölte, hogy S-on vannak és elindultak. Az odaérkezésükig a rendőr visszatartotta a panaszost és testvérét, közben pedig igazoltatás alá vonta őket, amelynek eleget tettek. Az igazoltatás tényét és célját közölte velük. A kollégák megérkeztek, az intézkedés lefolytatása során, mivel a rendőr látta, hogy a panaszos vezette a járművet és láthatóan, érezhetően ittas állapotban volt, így megfújatták vele az alkoholszondát, amely 0,82 mg/l értéket mutatott. Ezt követően ruházat, csomag és gépjármű átvizsgálást végeztek, amely során egy baltát találtak, amellyel a

gépkocsi jobb oldali ajtaja volt kitámasztva – legyen mihez nyúlni, ha menekülni kell –, amelyet a rendőrök lefoglaltak és a tulajdonosát Sz. L-t „közbiztonságra különösen veszélyes eszközzel kapcsolatos szabálysértés” miatt feljelentették. Ezután a két kolléga a panaszost járművezetés ittas állapotban vétség megalapozott gyanúja miatt mintavétel céljából előállította a S. Rendőrkapitányságra.

Az épületben az intézkedés során a kollégák megérkezéséig a panaszos és a testvére egymást húzva, hergelve, agresszíven, hangosan kiabálva, folyamatos megjegyzéseket tettek a rendőrrre, hogy „meg lesz fogva és ki lesz nyírva”, még a „családomat is megölik az emberei”, többször próbáltak meg kimenni az épületből, hogy ők nem csináltak semmit, de a rendőri felszólításra mindig eleget tettek és visszaültek.

5) A rendőrség mellékelte a panaszos 2014. december 30-án 23 óra 45 perckor megkezdett orvosi vizsgálatáról szóló ambuláns lapot, amely szerint a panaszost a rendőrség vitte be vér- és vizeletvizsgálatra.

A panaszost megvizsgáló orvos saját kézjegyével ellátottan, kézírásával vezette az ambuláns lapra, hogy a panaszos közepes fokban minősül ittasnak.

6) A rendőrség mellékelte a véralkohol vizsgálat céljára szóló vérvételi jegyzőkönyv másolatát, amely szerint a panaszossal szembeni vizsgálatot ittas járművezetés elkövetésének gyanúja okán kívánják megvizsgálni. A bűncselekmény elkövetésének időpontja 2014. december 31. 0 óra 5 perc. Az utolsó italfogyasztás időpontja 2014. december 30. 15 óra; ekkor 10 dl sört fogyasztott a panaszos. Azelőtt 2014. december 29-én is fogyasztott ismeretlen mennyiségű italt. Az utolsó étkezésének az időpontja 2014. december 30. 14 óra.

A klinikai tünetek vérvételkor szerint, 2014. december 31-én 0 óra 5 perckor a lehellet alkoholszaga jól érezhető; a pupillák fényre és alkalmazkodásra jól reagálnak; a Nystagmus (horizontális és vertikális) negatív; Romberg-tünet bizonytalan; nehezített Romberg-tünet pozitív; ujj-orr próba bizonytalanul talál célba; bőbeszédű; a cselekményre való emlékezés megtartott; tudja közölni a személyi adatait; bizonytalan a tájékozódása térben és időben; magatartása nyugtalan; egyéb tünet és sérülés nincs; orvosi beavatkozás sem szükséges a vérvétel előtt. A klinikai tünetek alapján a panaszost az őt megvizsgáló orvos közepesen találta ittasnak.

7) A rendőrség mellékelte a vizeletvizsgálat céljára szóló vizeletvételi jegyzőkönyv másolatát, amely szerint a panaszossal szembeni vizsgálatot ittas járművezetés elkövetésének a gyanúja okán kívánják megvizsgálni. A bűncselekmény elkövetésnek az időpontja 2014. december 30. 22 óra 40 perc. Vele szemben alkalmaztak alkoholszondát, amely elszíneződött. Az utolsó italfogyasztás időpontja 2014. december 30. 15 óra, amely során 10 dl sört fogyasztott a panaszos. Ezen kívül 2014. december 29-én is előzményként fogyasztott alkoholt. Az utolsó étkezésének időpontja 2014. december 30. 14 óra.

A vizsgálat időpontja 2014. december 30. 23 óra 50 perc, amelynek során a panaszos lehelletének alkoholszaga jól érezhető; a pupillák fényre renyhén alkalmazkodnak; a Nystagmus (horizontális és vertikális) negatív; a Romberg-tünet bizonytalan; a nehezített Romberg-tünet pozitív; az ujj-orr próba bizonytalan; bőbeszédű a panaszos; a cselekményre való emlékezése részlegesen megtartott; a személyi adatait tudja közölni; a térben és időben

való tájékozódása bizonytalan; a magatartása nyugtalan; egyéb tünet és sérülése nincs; a vizsgálat előtt nem szükséges orvosi beavatkozás. A panaszost megvizsgáló orvos a klinikai tünetek alapján közepes fokban találta ittasnak.

8) A rendőrség megküldte a Testületnek a Bűnügyi Szakértői és Kutatóintézet, 2015. január 21-én kelt vegyészszakértői véleményét, amely szerint a vérminta etilalkohol-koncentrációja 1,69 g/l (ezrelék); a vizeletminta etilalkohol-koncentrációja 2,32 g/l (ezrelék).

9) A rendőrség mellékelte B. E. r. szds. a S. Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Közlekedérendészeti Alosztály vezetőjének 2015. január 5-én kelt, az okmányiroda vezetőjének címzett levelét, amely szerint a panaszos ellen a Btk. 236. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő járművezetés ittas állapotban vétségének megalapozott gyanúja miatt 2014. december 30-án történt cselekmény elkövetése miatt nyomozást rendeltek el. A tényállás szerint a panaszos 2014. december 30-án közlekedett Sz. település belterületén egy A. típusú személygépkocsival, amikor a Sz. körzeti megbízott ellenőrzés alá vonta őt. Az ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy a panaszos úgy vett részt a közúti forgalomban, hogy szervezetében szeszes ital fogyasztásából származó alkohol volt. Ellen büntető feljelentés készült, vezetői engedélye a helyszínen elvételre került. Erre tekintettel kéri az osztályvezető a panaszos gépjárművezetői engedélyének a visszavonását a 326/2011. (XII. 28.) Kormányrendelet (továbbiakban: Kormányrendelet) 36. § (3) bekezdés b) pontja alapján.

10) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta V. J. r. tzls. tanúkenti meghallgatásáról 2015. január 14-én 11 óra 35 perc és 11 óra 51 perc között felvett jegyzőkönyvet.

A tanú szükséges figyelmeztetések és tájékoztatások megtörténtét és megértését aláírásával hitelesítetten kijelentette, majd megtette vallomását, amely szerint 2014. december 30-án a szolgálati telefonjára érkezett bejelentés, amely szerint a F. presszóban megjelent három ittas személy és megfenyegették a pultost, majd a helyszínt lehagyták, de azt mondták, hogy visszamennek. Ezért a tanú a saját tulajdonú KMB személygépkocsival a helyszínre indult. Amikor bekanyarodott a F. utcába, éppen akkor érkezett a presszó parkolójába egy szürke színű A. személygépkocsi. Kb. 50 m-re lehetett ekkor a tanú és épp látta, hogy a járműből a bal első ajtón kiszáll a panaszos, a jobb elsőn pedig Sz. L., tehát jól látta a tanú, ahogy a jármű közlekedik és a bal első oldalról a panaszos kiszáll abból. A tanú ezt követően rögtön bement a presszóba, ahol a panaszos már nem ivott alkoholt, nem szolgálták ki őket. A tanú végig ott volt, amíg megérkezett erősítésként két további rendőr. Tehát a vezetés és az előállítás között nem volt alkalma a panaszosnak alkoholt fogyasztani.

11) A rendőrség mellékelte a panaszos gyanúsítottként kihallgatásáról, 2015. február 2-án 12 óra 58 perc és 14 óra 4 perc között felvett jegyzőkönyvet.

A panaszos aláírásával hitelesítetten kijelentette, hogy a számára közölt tájékoztatások és figyelmeztetéseket megértette; panasszal kíván élni a gyanúsításával szemben; és vallomást kíván tenni.

A panaszos vallomásában előadta, hogy 2014. december 30-án, 20 óra körül érkezett meg P. településre a szüleihez, akiknek tüzelőt szeretett volna vágni. Kérdésre elmondta, hogy a saját tulajdonában álló, ezüstsínű A. típusú személygépjárművel érkezett meg a szüleihez. Egyedült ment hozzájuk. Az elindulása előtt nem fogyasztott alkoholt. 21 órára megbeszélt időpontja volt egy autó felvásárlóval, egy S-i személlyel, akivel Sz-án a testvére házánál

kellett találkoznia. Beültek a gépjárműbe. Kérdésre elmondta, hogy a S-i személlyel és a testvérével kipróbálták a faluban az autót. Kb. 15-18 percet autókáztak. Mögöttük közlekedett a S-i személy ismerőse, egy másik gépkocsival. Megbeszélték a S-i személlyel, hogy ha nem tetszik neki az autó és eláll a vételi szándéktól, akkor tegye ki a panaszost és a testvérét Sz. településen található szórakozóhely előtt, ahol az incidens történt. Meg is álltak a szórakozóhely előtt lévő parkolóban, a S-i személy kiszállt a sofőr ülésből, majd távozott. A gépkocsi ajtóit nyitva hagyta a panaszos, majd a gépkocsit az út szélén, a padkára állítva hagyta. A motor pedig járt akkumulátor probléma miatt. A panaszos és a testvére pedig bementek a szórakozóhelyre. Elkezdtek alkoholos italokat fogyasztani. A panaszos 3 dl tömény szilvapálinkát egy húzásra megivott, gondolván, hogy az autóval már nem fog közlekedni. A pálinkát két üveg sörrel kísérte le. Nem akart ittasan vezetni, ezért telefonon keresztül próbált sofőrt szerezni, de ha nem sikerült volna sofőrt szereznie, akkor lezárta volna az autót. A bátyjának is ki volt töltve 3 dl tömény pálinka, de nem itta meg. Kimentek cigarettázni, aztán elsétáltak a kocsmától balra. Kb. 500 métert sétáltak, majd visszatértek a szórakozóhelyre. Amikor beértek a bátyja alkoholos itala már nem volt a pulton. Emiatt csendes szóváltás történt a panaszos bátyja és a pultos között. Erre a pultos, mint egy dúvad üvöltözni kezdett, hogy ő rendőrt hív, nem adja vissza a panaszos bátyjának az italát. Ekkor érkezett meg V. J. A panaszos és a bátyja széken ültek éppen. Ekkor már nem italoztak, mert nem adtak nekik italt. V. J., ahogy belépett a szórakozóhelyre elkapta a panaszos bátyja grabancát, feltépte a székről és azt mondta, hogy „Te vagy az, ki foglak tiltani a családsegítőtől és tönkre teszem az életed.” A panaszos erre mondta V. J.-nak, hogy nincs semmi baj, szépen elsétálnak és nem lesz semmi probléma. Erre ő: „Biztos, hogy, mert intézek tanút, hogy részegen vezettél.” A panaszos szerint ez az egész abból pattant ki, hogy V. J. megkérte a panaszos bátyját, hogy segítse az ő rendőri munkáját, még Sz. településről is hívott kollégákat, azonban erre a panaszos bátyja nemleges választ adott. Szólt a panaszos a rendőröknek, azoknak akiket kihívtak, hogy nem vezetett alkoholos állapotban, erre ők megszondáztatták, majd átkutatták az autóját, bilincset raktak a kezére és beültették a szolgálati gépjármű hátsó ülésére. A panaszosnak esélye nem volt lezárni az autóját, a gépkocsi kulcsa hajnalban, mire a rendőri intézkedésről visszatért a gépkocsi csomagtartójában volt. A panaszos úgy gondolja, hogy intézkedni kellett volna a rendőröknek az autó lezárására, azért, hogy illetéktelen személyek ne férjenek hozzá, mert a nyitott ajtóért 15.000 Ft helyszíni bírságot fizetett ki. Kérdésre elmondta, hogy nem vezette ittasan a gépkocsit. Kérdésre elmondta, hogy az alkoholfogyasztást 21 óra körüli időben kezdték el. Kérdésre elmondta, hogy nem adta vissza a pultos az italt a panaszos bátyjának, de nem is kértek másikat. Csak ültek bent a szórakozóhelyen. A panaszos soha életében nem vezetett ittasan autót. Kérdésre elmondta, hogy az intézkedés napján nem voltak többször a kocsmában, csak egyszer, mint ahogy már mondta, 21 óra körül érkeztek meg oda. Kérdésre elmondta, hogy sem rendőrt, sem a V. J-t nem látta, amikor bement a kocsmába. 11 éve rendelkezik vezetői engedéllyel, azóta napi szinten vezet. Korábban fuvarozóként dolgozott, így szüksége volt a vezetői engedélyre és most szüksége van arra. Van egy gyermeke, nemsokára születik még egy, őket el kell tartania. Szüksége van a vezetői engedélyére. A panaszos nem vezette ittasan az autót, nem követett el bűncselekményt. Soha nem is követett el bűncselekményt. Nagyon kevés pénzből élnek, ráadásul 100.000 Ft-ot kell fizetnie minden hónapban egy embernek, aki kölcsön adott neki, hogy házat tudjon venni.

12) A csatolt előállítás végrehajtásáról/ kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés szerint a panaszossal szemben 2014. december 30-án 22 óra 40 perckor az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerint igazoltatást, az Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján átvizsgálást, az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) és c) pontjai alapján előállítást és az Rtv. 48. § c) és d) pontjai szerint bilincset alkalmaztak. A bilincset a panaszos 2014. december 30-án 22 óra 40 perctől 23 óra

20 percig viselte, amely módját tekintve a kezeinek hátra bilincselésével valósult meg a Szolgálati Szabályzat 41. § (4) bekezdés b) pontja szerint. A kényszerítő eszköz alkalmazására a figyelmeztetés megtörtént. A rendőri intézkedés során sérülés és anyagi kár nem keletkezett. A panaszos az Rtv. 18. § (1) bekezdés értelmében a felesége kiértesítését kérte, amely megtörtént.

Az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírása szerint a rendőrt szolgálatának teljesítése során, 2014. december 30-án 22 óra 30 perckor V. J. r. tzls. Szabadegyházi körzeti megbízott kérte meg, hogy 16 km-t megtéve jelenen meg a Fehérház nevű kocsmánál, mert onnan értesítették V. J. r. tzls-t, hogy ittas személyek közlekednek egy járművel. A helyszínrre érkezésükkor azt észlelték, hogy egy A. típusú személygépkocsi a kocsmá előtt áll, mindkét első ajtaja nyitva van, a világítás benne be van kapcsolva és a motor jár, a járműben senki sem tartózkodik. A kocsmá teraszán több személy tartózkodott, akik közül H. Zs. elmondta, hogy látta, amint a panaszos vezette a járművet, amely S. település irányából érkezett a kocsmá elé a panaszos pedig a sofőr ülésből szállt ki. Azt is elmondta, hogy a rendőr kollégájuk bent van a két személlyel a kocsmában. V. J. r. tzls. elmondta, hogy látta amint a panaszos vezette a járművet, majd ezt követően igazoltatás alá vonta őt. A kocsmához érkezésüket követően V. J. r. tzls. igazoltatás alá vonta őket és egyből feltűnt neki a két férfi ittas állapota, valamint az, hogy a panaszos ittas állapotban vezette a gépjárművet. Ezt követően 22 óra 40 perckor a 0348-as számú Drager típusú alkohol teszteren, mindhármuk jelenlétében a panaszos 0,82 mg/l értéket fújt, majd tájékoztatták, hogy további mintavétel céljából előállítják a S. Rendőrkapitányságra, illetve az orvosi ügyeletre. Az ügyeleten dr. L. J. 23 óra 50 perckor vizeletmintát és vármintát vett a panaszostól. A S. Rendőrkapitányságra érve az intézkedő rendőr közölte a panaszossal, hogy ellen büntetőfeljelentést tesz ittas járművezetés miatt, valamint szabálysértési feljelentés is tesz, mert a járművet nem biztonságos állapotban, járó motorral hagyta az úton. A panaszos a figyelmeztetéseket megértette, azonban konokul tagadta végig, hogy ő vezette volna a járművet. A panaszos vezetői engedélyét a helyszínen elvették. A rendőr megjegyezte, hogy V. J. r. tzls. csak a Szabadegyházai intézkedések foganatosításakor volt jelen, az előállításban tevékenyen nem vett részt. Az előállítás során a rendőr bilincset alkalmazott, mert tartani lehetett a szökéstől és az ellenszegléstől.

A panaszos számára az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján kiadták az előállítás idejéről szóló igazolást és az előállítás okáról szóló tájékoztatót. Az előállító egységben történő elhelyezéssel kapcsolatban a 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. § (8) és (9) bekezdések, valamint a 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. § alapján a jogairól és a kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatót megkapta.

12) A panaszos előállítás során aláírásával hitelesítetten úgy nyilatkozott, hogy a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatót az Rtv. 92. § és 93. § rendelkezéseire figyelemmel megkapta és a vele szemben alkalmazott személyi szabadságot korlátozó intézkedéssel/kényszerítő eszköz alkalmazásával szemben nem kíván panasszal élni. Az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról, annak várható időtartamáról a tájékoztatót szóban, a részére kiállított – az előállítás időtartamáról szóló – igazolást átvette. Az előállító egységben történő elhelyezésével kapcsolatban a 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet 2. § (8) és (9) bekezdések, valamint a 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A. § alapján a jogairól és a kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatót átvette. Élelmezést nem kért, betegségben nem szenved, sérülése a rendőri intézkedés során nem keletkezett, ezért orvosi ellátásban sem részesült.

13) Az előállítás végrehajtásáról/ kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló parancsnoki vélemény és kivizsgálásban a parancsnok megállapította, hogy a panaszossal szemben az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja szerint végrehajtott igazoltatás, az Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján fogatosított átvizsgálást, az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) és c) pontjai szerinti előállítás és az Rtv. 48. § c) és d) pontjai szerinti bilincselés jogszerű és szakszerű volt, valamint megfelelt az Rtv. 15. §-ában szabályozott arányossági követelményeknek, így arányos is volt.

14) A becsatolt, előállítás idejéről szóló igazolás szerint a panaszos személyi szabadságát 2014. december 30-án 22 óra 40 perctől 2014. december 31-én 2 óráig korlátozták. A panaszos aláírásával hitelesítetten kijelentette, hogy az előállítása során sérülése nem keletkezett, panasszal nem élt.

15) A rendőrség mellékelte B. P. r. tzls. 2014. december 31-én készült jelentését, amely szó szerinti egyezést mutat az előállítás végrehajtásáról/ kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentésben előadott esemény rövid leírásával, így a Testület az ismétlések elkerülése végett a jelentés ismertetésétől eltekint.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszosok kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

1) A Testület a panaszbeadványban foglaltak kapcsán elsőként azt értékelte, hogy a hatásköri szabályai a sérelmezett események vizsgálatát mennyiben teszik lehetővé.

A panaszos kifogásolta, hogy vele szemben a rendőrség olyan cselekmény miatt fogatosított intézkedést, amelyet egyébként nem követett el.

A Testület hatáskörével kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 92. § (1) bekezdésére, amely szerint azon rendőri intézkedéseket és mulasztásokat vizsgálhatja, amelyek az Rtv. IV., V., VI. fejezetek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség, etc.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat- csomagjármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés, etc.)
- kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás, etc.), tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Testület hatásköre vizsgálatánál, az Rtv. fentebb idézett rendelkezései mellett figyelemmel volt a legfőbb ügyész helyettesének NF.8380/2010/8-I. sz. alatti, 2010. október 7-én kelt, a testületi hatáskör kérdésében írt levelére, amely szerint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 196. §-a szerint panasz „célja a nyomozás során a hatékony jogorvoslat lehetőségének biztosítása a nyomozó hatóság vagy az ügyész határozatába (Be. 169. §) nem foglalt döntésével, intézkedésével (pl. gyanúsítás közlése) szemben, vagy az

intézkedés elmulasztása miatt. A panaszt a büntetőeljárás szabályai szerint kell elbírálni”. Ezért a legfőbb ügyész helyettes a Be. 60. §-ának (1) bekezdésében és a 77. §-ának (2) bekezdésében írt, a büntetőeljárás során végzett eljárás cselekmények általános alapelvei mellett is úgy véli, a Be. 196. §-ában foglalt panasz a büntetőeljárás törvényben szabályozott intézkedés alkalmazásának elrendelése, vagy az intézkedésről való döntés elmulasztása miatti jogsérelem esetén terjeszthető elő.

Az Rtv. IV., V., VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértésével, intézkedéssel vagy annak elmulasztásával, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazásával összefüggő jogsérelem elbírálása – függetlenül attól, hogy milyen eljárásban kerül rá sor – az Rtv. 92 – 93/B. §§-ok tekintendők irányadónak, amennyiben a sérelem tárgya a rendőr magatartása, az intézkedés kiválasztásának és foganatosításának a módja.

Az ügyész tehát a nyomozó hatóság által foganatosított (vagy elmulasztott) eljárás cselekmény megalapozottságát, a büntetőeljárás törvénynek megfelelő voltát vizsgálhatja, abban azonban nem foglalhat állást, hogy a végrehajtás módja az Rtv. rendelkezéseinek megfelelt-e.

Ez alapján a Testület nem vizsgálhatja meg azt, hogy a panaszos valóban elkövette-e a terhére rótt cselekményt, amely alapján vele szemben eljárás indult, így nem foglalhat állást a panaszos bűnösségének kérdésében. A gyanúsítással szemben a Be. 195. § (1) bekezdése szerint panasszal lehet élni, amellyel jelen büntetőeljárásban – a rendőrség tájékoztatása szerint – a panaszos élt is.

A fentiekben ismertetett szabályokra tekintettel a Testület hatáskörének hiányában nem vizsgálhatta meg azt, hogy a panaszos valóban megvalósított-e bűncselekményt, avagy sem.

IV.

A Testület eljárásban azonban megvizsgálhatta azt, hogy vajon kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vonták intézkedés alá a panaszost és, hogy vajon az intézkedés valóban részrehajló volt-e. A Testület ezen kívül vizsgálatának körébe vonta az előállítást, a bilincselést, a hozzátartozó kiértesítését, a vezetői engedély elvételét és a rendőrség közléseinek valóság alapját.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszos Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezete II. cikkében rögzített emberi méltósághoz fűződő alapvető jogát, IV. cikkének (1) bekezdésében foglalt személyi szabadsághoz való alapvető jogát, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként azt vizsgálta meg, hogy a rendőrség vajon kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában kezdeményezett a panaszossal szemben intézkedést.

a) Az intézkedés jogalapja kapcsán a Testület az alábbi megállapításokat teszi.

A rendőrség tájékoztatása szerint V. J. r. tzls. szolgálati mobiltelefonjára tett bejelentést a Fehérvár nevű kocsmá pultosa, amely bejelentés szerint Sz. L. és testvére (panaszos) és egy harmadik, ismeretlen személy a presszóban való italozást követően szóváltásba keveredtek a vendégekkel. A társaság tagjai már erősen ittas állapotban voltak, így a továbbiakban már nem akarta őket kiszolgálni, ezért mindenkit életveszélyesen megfenyegettek és azt mondták, hogy „mindjárt visszajönnek és leszurkálnak mindenkit”, majd a presszóból távoztak.

Az Rtv. 1. § (2) bekezdés 1) pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében általános bünygyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyon visszaszerzését.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 8. § (1) bekezdése szerint a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről - ha az elkövető ismert, annak megjelölésével - feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A (2) bekezdés alapján a rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. A (3) bekezdés értelmében pedig ha a szándékos bűncselekmény elkövetésének helyszínén tetten ért vagy a menekülő elkövető elfogására nincs mód, a rendőr haladéktalanul intézkedik az elfogás és - szükség esetén - a helyszín biztosítása iránt. A Szolgálati Szabályzat 9. §-a egészíti ki az észlelt szabálysértések esetén követendő eljárást. A hivatkozott szakasz (1) bekezdése szerint a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy - jogszabály által meghatározott esetekben - helyszíni bírságot szab ki, vagy helyszíni bírság kiszabása helyett - ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak - szóbeli figyelmeztetést alkalmaz. A (2) bekezdés értelmében a szóbeli figyelmeztetés során a rendőr a szabálysértés elkövetését elismerő személyt felszólítja a tevékenysége abbahagyására. A (3) bekezdés meghatározza, hogy a rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és - amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele - rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

Ahhoz, hogy a Testület az intézkedés megalapozottságáról állást foglaljon, azt kell mérlegelnie, hogy felmerülhetett-e szabálysértés/bűncselekmény elkövetésének, a rendőrségi fellépéshez szükséges gyanúja.

A kérdéssel kapcsolatban a Testület utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely szabálysértés/bűncselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület

nem foglalhat állást abban a kérdésben, hogy valamely eljárás alá vont személy elkövetett-e szabálysértést/bűncselekményt, azonban ha – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként szabálysértés/bűncselekmény gyanújára hivatkozik – nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló magatartás értékelését, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki.

A Testület megítélése szerint a pultos által tett telefonos bejelentés felvethette a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 173. §-ába ütköző veszélyes fenyegetés szabálysértésére vonatkozó gyanút. A Szabs. tv. 173. §-a értelmében ugyanis, aki más félelemkeltés céljából a megfenyegetett személyre vagy annak hozzátartozójára vonatkozó, a becsület csorbítására alkalmas tény nagy nyilvánosság elé tárásával komolyan megfenyeget, szabálysértést követ el.

A Testület által kialakított történeti tényállás elemeként kezelte, hogy a pultos a telefonos hívás során megjelölte az elkövetők személyét, az elkövetés helyét és az elkövetési magatartást. Tehát olyan információkat hozott a rendőrség tudomására, amelyek alkalmasak voltak a fentebb hivatkozott szabálysértés elkövetésére vonatkozó gyanú felvetésére. A rendőrség oldalán, tehát az Rtv. 13. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel intézkedési kötelezettség keletkezett, hiszen felmerült annak szükségessége, hogy a tudomásukra hozott jogellenes cselekmény elkövetésére vonatkozó gyanú valóságalapja felől meggyőződjenek. Erre tekintettel a rendőrséget kötelezettség terhelte tekintetben, hogy megjelenjen a helyszínen, meghallgassa a bejelentőt, felkutassa a bejelentés helyszínén a cselekmény elkövetésével gyanúsítható személyeket és őket is meghallgassa. Jelen esetben a rendőrség és a panaszos is egybehangzó nyilatkozatot tett tekintetben, hogy a bejelentést fogadó rendőr megjelent a helyszínen.

Azonban a Testület megítélése szerint a telefonos bejelentésben közöltek mellett a rendőr helyszínre kikerkezését követően tapasztaltak is intézkedési kötelezettséget keletkeztettek, hiszen a rendőr azt érzékelte, hogy a panaszos leparkol a szórakozóhely parkolójában, a gépjármű motorját járva hagyja, nyitva hagyja az ajtajait és a fényszórót is felkapcsolt állapotban hagyja, majd bemegy a szórakozóhelyre. A rendőr miután a panaszos után bement a szórakozóhelyre azt tapasztalta, hogy a panaszos alkoholos állapotban van, így felmerült annak a gyanúja, hogy a panaszos ittas vezetés vétségét követhette el. Így a rendőr ezen cselekményre tekintettel is intézkedés alá vonta a panaszost.

A hivatkozott bűncselekményt a Btk. 236. §-ában pönalizálja. A hivatkozott jogszabályhely (1) bekezdése értelmében, aki ittas állapotban vasúti vagy légi járművet, gépi meghajtású úszólétesítményt vagy közúton, illetve közforgalom előtt el nem zárt magánúton gépi meghajtású járművet vezet, vétség miatt büntetendő.

Így a Testület véleménye szerint a rendőrt kétszeresen is intézkedési kötelezettség terhelte a panaszossal szemben, hiszen egyrészt fel kellett azt derítenie, hogy a telefonos bejelentésben foglaltak mennyiben felelnek meg a valóságnak, valamint a kikerkezését követően a helyszínen tapasztaltak felől is meg kellett győződnie. Ezen körülményekre figyelemmel, vagyis arra tekintettel, hogy a telefonos bejelentés alkalmas volt szabálysértés elkövetésére vonatkozó egyszerű gyanú keletkezésére, valamint a helyszíni tapasztalás pedig bűncselekmény elkövetésére vonatkozó egyszerű gyanú keletkezésére, így a rendőrség oldalán az Rtv. 13. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel intézkedési kötelezettség keletkezett. A Testület

megítélése szerint emiatt a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga nem szenvedett sérelmet, hiszen őt a rendőrnek meg kellett hallgatnia, nyilatkoztatnia kellett a történetek tekintetében és a tapasztalalokhoz mértén további intézkedéseket kellett foganatosítania, amelynek a rendőr a Testület megítélése szerint eleget tett.

A fentiekben kifejtettek értelmében a telefonos bejelentés és a helyszíni tapasztalás a rendőrség oldalán az Rtv. 13. § (1) bekezdése által előírt intézkedési kötelezettséget keletkeztetett, így a Testület megítélése szerint az, hogy a panaszossal szemben a rendőr intézkedést kezdeményezett és hajtott végre nem sértette a tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát.

b) A Testület megvizsgálta a részrehajló rendőri intézkedésre vonatkozó kifogást, hiszen a panaszos álláspontja szerint a rendőrnek nem volt meg a megfelelő jogalapja arra, hogy őt intézkedés alá vonja, így csupán azért kezdett vele szemben a rendőr intézkedni, mert unszimpatikus volt számára. Ezen kívül gyanúsított ki hallgatása során előadta, hogy véleménye szerint a bátyja miatt lett rendőri intézkedés alanya.

A rendőrség határozottan visszautasította a panaszos által közölt valóság alapját. A panaszossal szemben részrehajlás mentesen hajtottak végre rendőri intézkedést. Nem unszimpatia alapján foganatosítottak vele szemben rendőri intézkedést, hanem pusztán azért, mert a fentebb tapasztalt jogellenes cselekmények alapján az Rtv. 13. § (1) bekezdés alapján keletkező intézkedési kötelezettségüknek kellett eleget tenni.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése tartalmazza a részrehajlásmentes rendőri intézkedés alapvető követelményét, így eszerint a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A rendőri fellépés ezen követelmény értelmében az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert személye – bármely okból – a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves).

A Testület gyakorlata szerint a részrehajló rendőri intézkedés két értelmet takar; az egyik szerint részrehajlónak minősül a rendőri intézkedés, amikor a panaszost a rendőri intézkedés során azért éri hátrány, mert a panaszossal szembenálló felet előtérbe helyezi a rendőr azért, mert valamilyen kapcsolat (rokoni, baráti, ismeretségi) áll fent közöttük. A másik szerint pedig ezen eset hiánya esetén, amikor a rendőrök nem tesznek eleget azon kötelezettségüknek, hogy a kérésüket követően a helyszínen történeteket objektíven felderítsék.

Jelen esetben a Testület nem találta megalapozottnak a panaszos részrehajló rendőri intézkedésre vonatkozó kifogását, hiszen az általa kialakított történeti tényállás szerint a helyszínen kérésre rendőr senkit nem helyezett bármilyen ismert, vagy ismeretlen oknál fogva előtérbe, ezáltal pedig a panaszosnak bármiféle sérelmet sem okozott. A Testület visszautal az előző alpontra kifejtettekre, hiszen véleménye szerint a panaszossal szemben két okból is intézkedési kötelezettsége keletkezett a rendőrségnek. A helyszínen kérésre rendőrnek meg kellett egyrészt győződnie arról, hogy a panaszossal szemben tett, szabálysértés elkövetésére vonatkozó bejelentés mennyiben felelt a valóságnak és a rendőri helyszíni tapasztalás mennyiben fedte a valóságot. Ezen két ok miatt vont a intézkedő rendőr a panaszost intézkedés alá, amely alapján nyilatkoztatta a bejelentő személyt, a panaszost és a testvérét, valamint egy tanút is, aki harmadik személyként a panaszos társaságában volt. A Testület megítélése szerint nem merül fel semmilyen oly körülmény, tény, adat, amely a

részrehajló rendőri intézkedésre vonatkozó panaszosi kifogást alapossá tehetné. A Testület véleménye szerint a rendőr objektíven járt el a panaszossal szemben, így eleget tett a rendőri intézkedés objektív alapon történő lefolytatására vonatkozó követelményének. Erre tekintettel a Testület szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga jelen kifogás kapcsán.

A fentebb közöltekre tekintettel a rendőri intézkedés nem minősült részrehajlónak, így a Testület álláspontja szerint a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga nem sérült a panaszossal szemben fogatosított intézkedés során.

2) A Testület ezt követően a panaszos előállítását vizsgálta meg.

a) A jogalap vonatkozásában az alábbi következtetésre jutott a Testület.

i) A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszost egyrészt az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján, a vele szemben felmerült Btk. 236. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő járművezetés ittas állapotban bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanú alapján állították elő.

A rendőrség tájékoztatása szerint a helyszínre éppen tartó járőr észlelte, amint kb. 25 méterre volt attól a presszótól, ahonnan bejelentést tett a pultos, hogy a panaszos éppen leparkol a presszó parkolójában. A panaszos a gépjárművet álló motorral parkolta le, égtek a fényszórói és nyitva hagyta ő is és utasa is a gépjármű ajtóit. A panaszos a vezető oldalról, azaz a gépjármű bal oldaláról szállt ki és ezután ment be a kocsmába. Miután a rendőr is megállt és bement a panaszos után a kocsmába érzékelte, hogy a panaszos láthatóan és érzékelhetően ittas állapotban volt, így felmerült a gyanúja annak, hogy a panaszos alkohol fogyasztást követően ült a volán mögé és vezetett.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható.

A rendőr észlelése alapján a panaszossal szemben felmerült a Btk. 236. § (1) bekezdésében tilalmazott járművezetés ittas állapotban. A Btk. hivatkozott szakasza értelmében ugyanis, aki ittas állapotban vasúti vagy légi járművet, gépi meghajtású úszólétesítményt vagy közúton, illetve közforgalom előtt el nem zárt magánúton gépi meghajtású járművet vezet, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Ezen a ponton a Testület szükségesnek tartja, hogy utaljon töretlen gyakorlatára, amely szerint a bűncselekmény gyanúját a panasz eljárásban kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a büntetőeljárást lefolytató hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését akkor, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként bűncselekmény gyanújára hivatkozik, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki.

A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy a gyanúnak az adott intézkedéshez szükséges foka – amely a gyanúsításhoz szükséges megalapozott gyanúnál alacsonyabb szintű gyanú – fennállt-e. Ezzel összefüggésben a Testület fontosnak tartja hangsúlyozni: nem abban a

kérdésben foglal állást, hogy a panaszos követett-e el bűncselekményt vagy sem, hanem csupán abban, hogy az adott helyen és időben rendelkezésre álló adatok alapján a rendőr gondolhatta-e azt, hogy a panaszossal szemben felmerül a bűncselekmény elkövetésének (a megalapozott gyanú szintjénél) alacsonyabb fokú gyanúja. Amennyiben igen, úgy a rendőri intézkedés akkor is jogszerű lehet, ha utóbb a nyomozás azt állapíthatja meg, hogy az érintett nem követett el bűncselekményt, vagy a bűncselekmény elkövetése nem bizonyítható.

Habár a Testület ellentmondásba ütközött a történeti tényállás kialakítása során, hiszen a panaszos azt állítja, hogy nem ment ki a kocsmából, nem ült a volán mögé, addig a rendőr határozottan állította, hogy látta, amint a panaszos megáll a gépjárművével, abból kiszáll és bemegy a kocsmába. Ezen a ponton a Testület a helyszínen tartózkodó tanú által közölteket hívta segítségül, aki előadta, hogy a panaszos alkoholt ivott és vezetett. Így a Testület véleménye szerint nem volt nyilvánvalóan alaptalan az a rendőri észlelés, hogy a panaszos kiszáll a gépjárművéből, majd bemegy a kocsmába, ahol már alkoholos állapotban volt. Így a kocsmában érzékelték tovább erősítették a gyanút a bűncselekmény elkövetésére, így a rendőrség oldalán további intézkedés végrehajtása vált szükségessé, hiszen a gyanú megalapozására, kizárására, vagy akár gyengítésére a helyszínen végre nem hajtható cselekményeket kellett a továbbiakban foganatosítani a történeti tényállás tisztázása érdekében. Mivel a panaszossal szemben a helyszínen alkoholszondát alkalmaztak, amely pozitív eredményt, 0,82 mg/l értéket mutatott, így szükségessé vált vér-és vizeletvizsgálat elvégzése. Figyelemmel ezen körülményekre, a Testület megállapítása szerint a panaszossal szemben fennállt az intézkedés során bűncselekmény elkövetésére vonatkozó egyszerű gyanú, amelyet csakis további intézkedések végrehajtásával lehetett tisztázni. Így erre tekintettel a Testület megítélése szerint a panaszos előállításához az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja kellő jogalappal szolgált, így a Testület véleménye szerint nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga.

Erre tekintettel a Testület szerint nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető joga az előállítása kapcsán.

ii) Figyelemmel arra, hogy a panaszos előállításának jogalapjaként a rendőrség az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontját is megjelölte, ezért ezen előállítási okot a Testület külön pontban vizsgálta meg.

A rendőrség előadta, hogy mivel az intézkedő rendőr észlelte, hogy a panaszos vezette a gépjárművét, majd miután a rendőr intézkedés alá vonta őt megállapította, hogy alkoholos befolyásoltság alatt áll, így a panaszossal szemben felmerült ittas járművezetés elkövetésére vonatkozó gyanú. A helyszínen a panaszossal szemben alkoholszondát alkalmaztak, amely pozitív értéket mutatott, nevezetesen 0,82 mg/l-t. Erre tekintettel szükségessé vált az alkoholos befolyásoltság pontos fokának a megállapítása annak érdekében, hogy a rendőrség pontosítsa az elkövetés körülményeit, a történeti tényállást, hiszen a bűncselekmény gyanújának a felmerülése, akár a későbbiekben büntetőeljárás megindítását is megköveteli, amennyiben a gyanú megalapozásra kerül. (Amely jelen esetben így is történt, a panaszossal szemben büntetőeljárás indult jelen cselekménye miatt.) Így a panaszost vér-és vizeletminta vétel érdekében előállították az orvosi ügyeletre, ahol megállapították, hogy a panaszos közepesen ittasnak minősül.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja értelmében a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, akitől bűncselekmény gyanúja vagy szabálysértés, valamint közúti

közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés bizonyítása érdekében vizeletvétel vagy véralkohol-vizsgálat céljából vérvétel, valamint műtétnek nem minősülő módon egyéb mintavétel szükséges.

A mintavétel céljából történő előállítás szabályait a Szolgálati Szabályzat 29. § (1) bekezdése tovább részletezi: „A vizsgálat céljából előállított személytől a mintavétel szükség esetén – az Rtv. 44. § (1) bekezdés c) pontjában [a jármű vezetőjét a rendszeresített eszközzel légzésminta, ha nála a vezetési képességére hátrányosan ható szer befolyása vagy alkoholfogyasztás miatt bűncselekmény vagy szabálysértés, illetve a közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés elkövetésének gyanúja merül fel, az egészségügyi szolgálat igénybevételével vér-, vizelet- és műtétnek nem minősülő módon egyéb minta adására kötelezheti], valamint a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 106. § (3) bekezdésének első mondatában meghatározott esetekben – kikényszeríthető. Ilyenkor a mintavételre rendőrorvost, ahol ez nem lehetséges, vagy késedelmet okoz, ott az állami egészségügyi szolgálat orvosát kell igénybe venni”.

Az ittaság ellenőrzéséről szóló 27/2010. (OT 14.) ORFK utasítás (továbbiakban: ORFK utasítás) az alkoholteszt és az alkoholszonda alkalmazása kapcsán az alábbiakat írja elő.

2. pontja alapján az utasítás szerint kell eljárni a – közúti, vasúti, vízi és légi – közlekedés szabályai megtartásának jogszabályi felhatalmazás alapján történő ellenőrzése, továbbá mindazon személyek ellenőrzése során, akiknél a cselekmény elkövetése kapcsán a szeszes ital fogyasztásából származó alkohol szervezetben való jelenléte vizsgálatot igényel. Az ORFK utasítás 3. c) pontja alapján a rendőr feladatának ellátása során ittaság ellenőrzést kizárólag (az elektromos alkoholteszt és a Spiratest alkoholkimutató indikátorcső mellett) a rendszeresített hiteles elektromos légalkoholmérő berendezéssel (a továbbiakban: hiteles mérőeszköz) hajthat végre. Az ORFK utasítás 23. b) pontja alapján amennyiben a hiteles mérőeszközzel végzett első mérés eredménye, illetve ennek hiányában az alkoholteszt mérési eredménye a 0,50 mg/l légalkohol értéket meghaladja, az alkoholos befolyásoltságnak a gyanúja megállapítható.

A fenti rendelkezések értelmezéséhez szükséges utalni a 25. pont előírásaira is. Ezek szerint az alkoholfogyasztásra vonatkozó szakértői vizsgálathoz szükséges vérvételre és lehetőleg közel azonos időben végzett vizeletminta vételre kell intézkedni, amelyet a cselekményt követően a legrövidebb időn belül végre kell hajtani, ha az intézkedés alá vont személy

- a) az alkoholszondával, az alkoholtesztrel vagy a hiteles mérőeszközzel végzett ellenőrzést megtagadja,
- b) olyan állapotban van, amely meggátolja az alkoholszonda, alkoholteszt, a hiteles mérőeszköz eredményes alkalmazását,
- c) nyilatkozata szerint tüdőbetegségben szenved, vagy testhőmérséklet emelkedése van, és az ittaság ellenőrzés eredménye, illetve az ittaság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll,
- d) az egészségi állapotára (tüdőbetegségére, testhőmérséklet emelkedésére) vonatkozó nyilatkozat megtételét vagy annak aláírását megtagadja,
- e) hiteles mérőeszközzel történő első mérés foganatosítása a cselekmény időpontjától számított 30 percen belül nem hajtható végre
- f) a jegyzőkönyv aláírását megtagadja,
- g) a hiteles mérőeszköz mérési eredményét kétségbe vonja és véralkohol-vizsgálatot kér,
- h) nyilatkozata, vagy az ez irányú ellenőrzés eredménye alapján szervezetében a vezetési képességre hátrányosan ható szer jelenléte valószínűsíthető, és az ittaság ellenőrzés

eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll,

i) nyolc napon túl gyógyuló sérülést, vagy annál súlyosabb kimenetelt eredményező közlekedési, illetve a közlekedés körében segítségnyújtás elmulasztása, vagy cserbenhagyás bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható, és az ittasság ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll,

j) a gyanú szerint a cselekmény után szeszes italt fogyasztott vagy az ittasság ellenőrzés előtt a helyszínt elhagyta, és az ittasság ellenőrzés eredménye, illetve az ittasság érzékelhető külső jegyei alapján a szeszes ital fogyasztás gyanúja fennáll.

A panaszos szóban maga is nyilatkozott arról, hogy alkoholt fogyasztott, amelyet a rendőrség által elvégzett szondáztaítás is megerősített. A vizsgálat eredménye 0,82 mg/l volt, amely az ORFK utasítás szerinti 0,50 mg/l értéket 32 százalékkal haladja meg, így a panaszos állapota felvetette a gyanút, hogy alkoholt fogyasztott. A későbbiekben elvégzett vizsgálat eredményeként a panaszost közepesen ittasnak találták. Ezt követően pedig büntető feljelentést tettek a panaszossal szemben ittas járművezetés bűncselekmény elkövetése miatt. Ezen körülményekre tekintettel a Testület véleménye szerint nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga, hiszen a rendőrség oldalán az előállítás végrehajtásához az Rtv. 33. § (2) bekezdés c) pontja is megfelelő jogalapot biztosított.

Így a fentiekre tekintettel a Testület álláspontja szerint a panaszos előállítását a rendőrség kellő jogalap birtokában foganatosította, így nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.

b) Mivel azonban az idézett rendelkezések az előállítás végrehajtását az abban foglalt feltétel teljesülése esetére – vagyis ha az intézkedés alá vont személyt érintő gyanú fennáll – nem kötelező jelleggel írja elő, hanem az intézkedő rendőrnek mérlegelési jogkört biztosít, a Testület a rendőri intézkedést az arányosság követelményére figyelemmel is szükségesnek tartotta értékelni.

Az Rtv. 15. §-a ugyanis kimondja, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül pedig azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

A konkrét esetben a Testület álláspontja szerint a panaszossal szembeni rendőri intézkedés foganatosítását a panaszossal szemben a telefonos bejelentésben közöltek és a bejelentés helyszínére kikerülő rendőr által tapasztalták alapozták meg. A rendőr tapasztalása, a helyszínen tartózkodók nyilatkozatai, a panaszos szondáztaítása tovább erősítették a vele szemben felmerült, ittas járművezetésre vonatkozó gyanút. Erre tekintettel a panaszossal szemben felmerült gyanú kizárása, megalapozása, vagy gyengítése érdekében további érdemi cselekmények elvégzése volt indokolt. Ezen körülményre tekintettel a panaszossal szembeni mintavétel vált indokolttá, amelyet a rendőrség csak az előállítás végrehajtásával végezhetett el. A bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanú megalapozása, kizárása, gyengítése csakis a hiteles orvosi vizsgálat elvégzésével volt biztosítható, hiszen a mintavételt és a bűncselekmény elkövetésének a gyanúját, mint előállítási okok jelen esetben egymással szorosan összefüggenek, rész-egész viszont képeznek. Ezért a vizsgálati eredmények alkalmasak voltak a felmerült gyanú tisztázásra. Erre tekintettel a Testület véleménye szerint

nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető joga, hiszen az előállítás végrehajtása az Rtv. 15. §-ában foglaltaknak megfelelő, hiszen a panaszossal szemben adott időben és helyen nem állt a rendőrök rendelkezésére más, kevésbé jogkorlátozó eszköz, hiszen a bűnüldözési érdek jelen esetben elsőbbséget élvezett a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető jogával szemben.

Mindezekre tekintettel a Testület a panaszos előállítását arányosnak ítélte meg, így álláspontja szerint nem sérült a személyi szabadsághoz való joga.

c) A Testület a panaszos előállításának időtartama kapcsán az alábbi megállapításokat teszi.

A rendőrség a panaszos személyi szabadságát 2014. december 30-án 22 óra 40 perctől 2014. december 31-én 2 óráig, azaz összesen 3 óra 20 percen korlátozta az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) és c) pontjai alapján.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése főszabályként a „szükséges” időt jelöli meg és csak végső korlátként, határozza meg a 8 órás (illetve indokolt esetben, külön alaki feltételek mellett a további 4 órás) időtartamot. Felhívja a Testület a figyelmet az előállítás intézményének a személyi szabadságot súlyosan korlátozó jellegére, amelyre értelemszerűen vonatkozik az Rtv. 15. § (1) bekezdésében meghatározott azon általános arányossági követelmény is, mely szerint „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”.

A rendelkezésre álló iratok alapján közelítő pontossággal rekonstruálható, hogy mi történt az előállítás időtartama alatt.

A Testület rendelkezésére bocsátott dokumentumok szerint közelítő pontossággal rekonstruálható, hogy a panaszossal szemben a rendőrség milyen érdemi cselekményeket hajtott végre az alatt az időtartam alatt, amikor személyi szabadságában korlátozva volt. A panaszossal szemben 2014. december 30-án 22 óra 40 perckor kezdte meg a rendőr az intézkedést, amely során a panaszost a rendőr meghallgatta a tapasztaltak vonatkozásában, majd az Rtv. 29. § (1) bekezdés 1) pontja alapján igazoltatta. A rendőr ezen időpillanatban meghallgatta a pultost, a panaszos testvérét és egy a panaszos társaságában tartózkodó szemtanút. Ezt követően érkezett a helyszínre további két fő rendőr megerősítő erőkként, akik megtekintették a panaszos gépjárművét, majd mivel találtak egy baltát annál, így a panaszos ruházatát az Rtv. 31. § (1) bekezdése alapján átvizsgálták. Vele szemben alkoholszondát alkalmaztak ittassága megállapítása érdekében. Mivel a helyszínen további érdemi cselekményt nem tudtak végrehajtani és a panaszossal felmerült bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanú, valamint az is, hogy ezt a bűncselekményt alkoholos befolyásoltság alatt

követhette el, így a panaszos Rtv. 33. § (2) bekezdés b) és c) pontjai melletti előállítás mellett határozta az intézkedő rendőrök. A panaszost mielőtt beültették a szolgálati gépjárműbe bilincselték az Rtv. 48. § c) és d) pontjai alapján, amely bilincset kezeinek hátra helyzetben történő rögzítése mellett 2014. december 30-án 22 óra 40 perctől 23 óra 10 percig viselte. A kapitányságon az előállító helyiségben 23 óra 20 perckor helyezték el, orvosi vizsgálat és mintavézés elvégzése érdekében 23 óra 45 perckor adták át az orvosi ügyelet orvosának a panaszost, akitől vizeletmintát 23 óra 50 perckor, vérmintát pedig 0 óra 5 perckor vettek. A mintavételt követően visszaszállították a rendőrkapitányságra, ahol kitöltötték a szükséges dokumentumokat, amely során az előállítás során kötelezően kiállítandó iratokat készítették el, a panaszossal szemben szabálysértési és büntetőfeljelentést tettek, majd a panaszost 2 órakor szabadították. Így a panaszos személyi szabadságát a rendőrség 2014. december 30-án 22 óra 40 perctől 2014. december 31-én 2 óráig, azaz összesen 3 óra 20 percen keresztül korlátozta.

A Testület megítélése szerint a panaszossal szemben az egyes intézkedéseket a rendőrség késedelmet nem tűrve hajtotta végre, így a panaszosnak nem kellett indokolatlanul, szükségtelenül és aránytalanul hosszú időn keresztül várakoznia arra, hogy vele szemben a rendőrség bármilyen cselekményt fogantosszon. A panaszosnak talán az orvosi vizsgálatot követően történő visszaszállítása után kellett várakoznia az adminisztratív feladatok elvégzésére, de ez az időtartam is arányban állt azzal a céllal, amelyre tekintettel a rendőrség a panaszos előállításának végrehajtása mellett döntött. Ezen körülményekre figyelemmel a Testület megítélése szerint a panaszos előállításának időtartama megfelelt az arányosság követelményének, emellett az elvégzendő cselekményekhez képest nem volt indokolatlanul, szükségtelenül hosszú, így a Testület úgy határozott, hogy nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga az előállítás időtartama kapcsán.

A Testület az elvégzett vizsgálat alapján megállapította, hogy a rendőrség betartotta az Rtv. 15. §-ban meghatározott arányosság követelményét az előállítás időtartama kapcsán, így erre tekintettel a Testület álláspontja szerint a panaszos személyi szabadsághoz való alapvető joga nem szenvedett sérelmet.

3) A Testület ezt követően a panaszos bilincselését vizsgálta meg.

a) A bilincs alkalmazásának a jogalapja kapcsán a Testület az alábbi álláspontra helyezkedett.

A rendőrség tájékoztatása szerint habár a panaszos az intézkedés során végig együttműködő volt, eleget tett a rendőrségi utasításoknak, válaszolt a rendőrök által feltett kérdésekre, mégis az Rtv. 48. § c) és d) pontja melletti bilincselése mellett döntöttek. A panaszos az intézkedés során elfogadta azt, hogy vele szemben intézkedést fogantosszon, még úgy is nyilatkozott, hogy tudja, hogy a rendőrök csak a munkájukat végzik. A rendőrség a bilincselést megelőző jelleggel alkalmazta a panaszossal szemben annak érdekében, hogy a panaszost a kapitányság épületébe szállítsák, hiszen a rendőrség tájékoztatása szerint olyan gépjárművel szállították a panaszost a rendőrkapitányságra, amely nem személyszállításra rendszeresített, és ebben az esetben minden esetben az elszállított személy kezeit hátra helyzetben meg kell bilincselni és úgy kell beültetni a szolgálati személygépjárműbe. A panaszos a bilincset 2014. december 30-án 22 óra 40 perctől 23 óra 10 percig, azaz összesen fél órán keresztül viselte.

Az Rtv. 16. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá

vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

Az Rtv. 48. §-a úgy rendelkezik, hogy a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy

- a) önkárosításának megakadályozására,
- b) támadásának megakadályozására,
- c) szökésének megakadályozására,
- d) ellenszegülésének megtörésére.

A fentieket a Szolgálati Szabályzat 41. §-a tovább finomítja:

41. § (1) „Bilinc alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt,

- a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,
- b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,
- c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilinc alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,
- d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,
- e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,
- f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy
- g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő.”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdése szerint az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:

- a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat,
- b) aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni,
- c) támadó magatartást tanúsító személy, aki az intézkedő rendőrré, valamint a támogatására vagy védelmére kelt személyre rátámad.

A (3) bekezdés szerint pedig a kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie:

- a) a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint
- b) a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

A Szolgálati Szabályzat 41. §-ának (6) bekezdés a) pontja szerint a bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha a bilinc alkalmazására testi kényszer útján kerül sor, vagy alapos okkal tartani lehet rendőr elleni támadástól, valamint szökéstől. A (7) bekezdés szerint a rendőr az intézkedés alá vont személyt fekvő helyzetben, fálnak vagy más tárgynak nyomva megbilincselheti, ha azt a személy aktív ellenszegülése, támadása, erőszakos magatartásra vagy ezek kialakulásának megelőzése szükségessé teszi.

A fentiekből tehát megállapítható, hogy a rendőrség a panaszos bilincselését szökésének megakadályozása és ellenszegülésének megtörése érdekében alkalmazta annak ellenére, hogy minden általuk benyújtott dokumentumban egyhangúan arról nyilatkoznak az intézkedésben résztvevő rendőrök, hogy a panaszos alávetette magát a rendőri intézkedésnek, együttműködő volt, válaszolt a kérdésekre és végrehajtotta az egyes utasításokat. Ittassága ellenére úgy nyilatkozott, hogy tudja, hogy a rendőröknek ez a munkája, így aláveti magát az intézkedésnek. Ezen körülményekre tekintettel a rendőrség nem adott elő olyan információkat, amelyekből közvetlenül következtetni lehetett volna arra, hogy a panaszos szökést szándékozna megkísérelni, vagy olyan tény, körülményt, adatot sem szolgáltatott a Testületnek, amely konkrét ellenszegülő magatartásra utalt volna, amelynek foka indokoltá tette volna a bilincs alkalmazását. A Testület figyelemmel a panaszos által kifejtett magatartásra nem találta megalapozottnak a vele szemben történő bilincs alkalmazását. Véleménye szerint a szökés távoli lehetősége, amely nem hozható közvetlenül okozati kapcsolatba a panaszos magatartásával önmagában nem indokolja a bilincselést. A másik ok vonatkozásában a Testület szintén arra az álláspontra helyezkedett, hogy a rendőrség maga nyilatkozik úgy, hogy a panaszos együttműködő volt, akkor joggal merül fel a kérdés, hogy milyen ellenszegülő magatartás megtörésére szolgált a bilincs alkalmazása, hiszen a rendőrség egy szóval sem számolt be arról, hogy a panaszos bármilyen módon ellenszegült volna az intézkedésnek, hanem épp ellenkezőleg ittassága ellenére is együttműködő volt. Ezen körülményekre tekintettel, mivel nem lehetett megállapítani olyan magatartását a panaszosnak az intézkedés során, amely megalapozhatta volna vele szemben akár a szökés megakadályozására, akár az ellenszegülésének a megtörésére szolgáló bilincs alkalmazását, így a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a bilincselés jogalapja jelen esetben hiányzott. A rendőrség nem rendelkezett az Rtv. 48. § c) és d) pontjai alapján kellő jogszabályi felhatalmazással a panaszos bilincseléséhez, így a Testület a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelmét állapította meg.

A fentiekre tekintettel a panaszos bilincseléséhez a rendőrségnek nem volt meg a kellő jogalapja, így a Testület álláspontja szerint a panaszos emberi méltóságához fűződő alapvető joga súlyosan sérült a bármiféle jogalapot nélkülöző bilincselés vonatkozásában.

4) A panaszos sérelmezte, hogy kifejezett kérése ellenére nem értesítették a feleségét.

A rendőrség határozottan visszautasította a panaszos állításának a valóság alapját, hiszen a panaszos még az intézkedés helyszínén úgy nyilatkozott, hogy fel szeretné hívni a feleségét. Ezt követően már nemleges nyilatkozatot tett, tekintettel arra, hogy szégyellte magát. Ezt követően a szolgálatirányító parancsnok elkérte a panaszos feleségének a telefonszámát, amelyet a panaszos önként, fejből megadott neki, így felhívta a telefonszámot, de az nem volt kapcsolható, így a szolgálatirányító parancsnok üzenetet hagyott.

Az Rtv. 18. § (1) bekezdése értelmében a fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az intézkedés célját. Ha a fogvatartott nincs abban a helyzetben, hogy e jogával élhessen, az értesítési kötelezettség a rendőrséget terheli. Ha a fogvatartott fiatalkorú vagy gondnokság alá helyezett, haladéktalanul értesíteni kell törvényes képviselőjét vagy gondnokát.

Jelen esetben a panaszos és a rendőrség egymásnak ellentmondó információkat hozott a Testület tudomására tekintetben, hogy a rendőrség értesítette-e a panaszos feleségét, avagy sem. A Testület a történeti tényállás megállapítása során egy feloldhatatlan ellentmondásba

ütközött, amelynek tisztázását a rendelkezésére álló korlátozott számú bizonyítási eszköze és a birtokában lévő csekély számú bizonyíték nem tett lehetővé. Erre tekintettel tehát érdemben nem tudta megvizsgálni a panaszos kifogásának a valóság alapját, hiszen nem tudott kialakítani egy olyan konkrét történeti tényállást, amely lehetővé tette volna azt. Erre tekintettel, vagyis a tapasztalt feloldhatatlan, a nyilatkozatok között feszülő ellentmondásra figyelemmel a Testület csak úgy határozhatott, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogának a sérelme nem megállapítható.

A fentiekben kifejtettek alapján a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme nem megállapítható.

5) A Testület ezt követően a panaszos vezetői engedélyének az elvételét vizsgálta meg.

A rendőrség tájékoztatása szerint, amikor a panaszossal szemben intézkedést kezdeményeztek, azt bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanú alapján tették meg. Ez a gyanú ittas járművezetés vétség elkövetésére utalt, amely megalapozta a Kormányrendelet rendelkezéseire figyelemmel a panaszos vezetői engedélyének az elvételét.

Az Rtv. 1. § (1) bekezdése alapján a rendőrség feladata az Alaptörvényben meghatározott feladatok mellett a határforgalom ellenőrzése, a terrorizmus elleni küzdelem és az e törvényben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés, valamint a bűncselekményből származó vagyon visszaszerzése.

Az Rtv. 1. § (2) bekezdése tartalmazza azt a taxációt, amely a rendőrség hatáskörére vonatkozik. Erre figyelemmel a rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében 1) általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyon visszaszerzését; 2) közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el.

A fentebbi rendelkezésekből tehát megállapítható, hogy a rendőrség az Rtv. felhatalmazása alapján más jogszabály által meghatározott feladatokat, így közlekedési hatósági feladatokat lát el.

A KRESZ 4. § (1) bekezdés c) pontja szerint járművet az vezethet, aki a vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt nem áll, és szervezetében nincs szeszes ital fogyasztásából származó alkohol.

Ezen a ponton szükségessé válik a Kormányrendelet releváns rendelkezéseinek az ismertetése. A panaszügy szempontjából a Kormányrendelet 32. § a) pontja adta a rendőrség számára a felhatalmazást a panaszos vezetői engedélyének az elvételére. A hivatkozott jogszabályhely szerint: „az ellenőrzésre jogosult szerv nevében eljáró személy az eljárása során a vezetői engedélyt a helyszínen elveszi, ha a) járművezető azzal gyanúsítható, hogy közúti veszélyeztetés [Btk. 234. §], közúti baleset során maradandó fogyatékosságot, halált, kettőnél több ember halálát vagy halálos tömegszerencsétlenséget okozó közúti baleset okozása [Btk. 235. § (2) bekezdés], járművezetés ittas állapotban (Btk. 236. §), illetve járművezetés bódult állapotban (Btk. 237. §) bűncselekményt követett el.”

Figyelemmel arra, hogy a Kormányrendelet kógens rendelkezése előírja az ellenőrző hatóság, így a rendőrség oldalán, hogy amennyiben a járművezető a fentebb felsorolt bűncselekmények elkövetésével gyanúsítható az eljárása során a bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy vezetői engedélyét a helyszínen elveszi. Így mivel a panaszossal szemben a helyszínen felmerült a szóban forgó bűncselekmény elkövetésére vonatkozó gyanú, így az idézett jogszabályhely imperatív rendelkezésére tekintettel a rendőrségnek el kellett vennie a helyszínen a panaszos vezetői engedélyét. Erre figyelemmel a Testület megállapítása szerint a rendőrök a helyszínen a hatályos jogszabályoknak megfelelően intézkedtek, így vették el a panaszos vezetői engedélyét, erre tekintettel tehát a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült.

A Testület megítélése szerint a rendőrség a hatályos jogszabályi rendelkezéseknek szerzett érvényt azzal, hogy a helyszínen elvette a panaszos vezetői engedélyét, így a Testület megállapítása szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.

6) A panaszos kifogásolta azt, hogy a rendőrség, amikor bevitték a rendőrkapitányságra olyan tartalmú közlést intézett az irányába, amely szerint „ismerje el [a bűncselekmény elkövetését] és akkor hazavisszük”.

A rendőrség határozottan tagadta azt, hogy ilyen, vagy ehhez hasonló tartalmú kijelentést tett volna a panaszos irányába. Erre tekintettel úgy nyilatkozott a rendőrség, hogy a panaszos állítása nem felel meg a valóságnak. Sőt az egyik rendőr jelentésében előadta, hogy a rendőr ehhez hasonló tartalmú kijelentéseket nem intézhet az állampolgárok irányába, hiszen a tőlük megkövetelt erkölcsös életmód ilyen tartalmú kijelentések tételét tilalmazza.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

Tekintettel arra, hogy a panaszos állítását a rendőrség következetesen tagadta, így a Testület egy olyan fokú ellentmondásba ütközött, amelyet a rendelkezésére álló korlátozott számú bizonyítási eszközzel és a birtokában lévő csekély számú bizonyítékkal nem tudott feloldani, így nem tudott kialakítani egy olyan történeti tényállást, amely alapján a panaszos kifogását megvizsgálhatta volna. Ezen körülményre tekintettel a Testület csakis úgy határozhatott, hogy a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható a kifogásolt kijelentés kapcsán.

A két fél tényelődása között feszülő feloldhatatlan ellentmondásra tekintettel a panaszos által kifogásolt, a rendőr által használt kifejezés vonatkozásában a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható.

V.

A Testület a lefolytatott vizsgálatában megállapította, hogy a rendőrség kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában foganatosított intézkedést a panaszossal szemben, így nem sérült a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga annak kapcsán, hogy vele szemben a rendőrség intézkedést kezdeményezett és folytatott le. A Testület a panaszos rendőri intézkedés részrehajló jellegére vonatkozó kifogását nem találta megalapozottnak, így álláspontja szerint az intézkedést a rendőrök részrehajlásmentesen folytatták le, így a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga nem sérült annak kapcsán. A Testület véleménye szerint a panaszos előállításának a foganatosításához az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) és c) pontjai kellő jogszabályi felhatalmazást biztosítottak, így a jogalap tekintetében nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga. Az előállítás arányosságának a megítélése kapcsán a Testület úgy határozott, hogy nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga, hiszen az előállítás végrehajtása megfelelt az Rtv. 15. §-ában meghatározott arányosság követelményének. Az előállítás időtartama kapcsán a Testület véleménye szerint nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz fűződő alapvető joga. Ellenben a Testület megítélése szerint a panaszos bilincseléséhez a rendőrség nem rendelkezett kellő jogszabályi felhatalmazással, hiszen a panaszos az intézkedés során nem fejtett ki olyan magatartást, amely megalapozhatta volna a vele szemben történő bilincsalkalmazást, így erre tekintettel a Testület a panaszos emberi méltósághoz fűződő alapvető jogának súlyos sérelmét állapította meg. A Testület az ellentmondó tényelődásokra tekintettel a panaszos feleségének az értesítése kapcsán úgy határozott, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme nem megállapítható. A vezetői engedély elvételére vonatkozó kifogás kapcsán nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga. Végezetül a rendőrség által használt kifejezés, közlés tekintetében a Testület egy

feloldhatatlan ellentmondásba ütközött, amelyre tekintettel úgy foglalt állást, hogy a közlés vonatkozásában a panaszos emberi méltóságához való jogának a sérelme nem megállapítható.

VI.

A Testület álláspontja szerint a jogsérelem mértéke eléri azt a szintet, amely indokoltá teszi, hogy a Testület állásfoglalását megküldje az országos rendőrfőkapitánynak, ezért döntését a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki.

Budapest, 2015. november 26.

Dr. Lukács Tamás
elnök, testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDESZETI PANASZTESTÜLET